

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Săli, împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni din 26 decembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2018, în privința inculpatului

Berechelea Victor XXXXXX.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i> <i>28.09.2017 – 26.12.2017,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>21.02.2018 – 22.05.2018,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>18.04.2019 – 29.05.2019.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 26 decembrie 2017, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Berechelea Victor a fost condamnat în baza art. 175 Cod penal la 3 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

Cheltuielile judiciare în sumă de 1190 lei au fost trecute în contul statului.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Berechelea V., intenționat, având scopul satisfacerii poftelor sexuale, aflându-se în domiciliul său amplasat în XXXXXX, XXXXXX, unde locuia cu fiica vitregă minoră, XXXXXX, a.n. XXXXXX, în perioada anului 2016 până la 06.01.2017, pe parcursul lipsei mamei acesteia de la domiciliu, fiind în stare de ebrietate alcoolică, de câteva ori a întreprins acțiuni perverse în privința minorei, manifestate prin dezbrăcare de haine, atingeri indecente și mângâierea organelor genitale.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și probele administrate, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

Dat fiind că aceste probe dovedesc vinovăția inculpatului, acțiunile i-au fost încadrate în baza art. 175 Cod penal, ca acțiuni perverse săvârșite față de o persoană despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani, constând în discuții cu caracter obscen, purtate cu victima, referitor la raporturile sexuale și atingeri indecente.

3. Procurorul în Procuratura raionului Călărași, Ion Moțpan, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care de la inculpat să fie încasate în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1190 lei.

Apelantul a indicat că instanța de fond, aplicând eronat prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil și art. 229 Cod de procedură civilă, a omis că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat.

Potrivit art. 227 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, cuprinzând sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Alin. (3) al acestui articol este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile, dar să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil, prin încasarea ulterioară a cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2018, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că, cheltuielile judiciare invocate de procuror reprezintă plata din bugetul de stat pentru efectuarea raportului de constatare nr. 27 din 13.01.2017 și a raportului de expertiză judiciară nr. 257 din 28.08.2017.

Conform art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, expertiza medico-legală se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale a părții vătămate, cât și în alte cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, iar conform alin. (2), în redacția Legii în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, potrivit art. 75 alin. (3) al Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016, în vigoare din 10.02.2016, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către

ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit materialelor cauzei, rapoartele de constatare și expertiză fiind efectuate în temeiul solicitării și ordonanței din 05.04.2017 emise de inspectorul de poliție Burcă M.

Prin urmare, fiind constatat că ordonatorul expertizei este reprezentantul unei instituții publice, iar Legea în vigoare nu prevede direct și expres achitarea de către inculpat a cheltuielilor judiciare solicitate, cheltuielile judiciare nu pot fi încasate din contul inculpatului.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că art. 229 Cod de procedură civilă, stipulează direct că inculpatul suportă cheltuielile judiciare, astfel că soluția instanțelor de fond și de apel de a respinge încasarea acestor cheltuieli este greșită.

Avansarea cheltuielilor judiciare de către stat își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit.

Totodată, potrivit modificărilor operate la legea procesual-penală din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, a fost abrogat alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cadrul urmăririi penale se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Deci, inculpatul condamnat urmează să suporte aceste cheltuieli în baza culpei sale infracționale, deoarece în lipsa infracțiunii, aceste cheltuieli nu s-ar fi realizat, inculpatul urmând să suporte doar acele cheltuieli care sunt în culpă procesuală.

În drept, recursul este fondat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.** și **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind chestiunea cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385

alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale a părții vătămate, altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, instanțele just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizei medico-legală și a expertizei psihiatrice urmează a fi făcută din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării.

Pe lângă aceasta, recursul ordinar, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Radu Sâli, împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni din 26 decembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2018, în privința inculpatului Berechelea Victor XXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 21 iunie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun